

Beslut**Datum**
2017-02-24**Vår referens**
Dnr: 16-10335**Sida**
1(5)Spektrumavdelningen
Ulf Johansson
086785592
ulf.johansson@pts.se**Er referens**
Dnr: M2015/04128/NmMiljö- och energidepartementet
Naturmiljöenheten
Linnea Rosenlöf

Svar på remiss av betänkande, Planering och beslut för hållbar utveckling - Miljöbalkens hushållningsbestämmelser(SOU 2015:99)

Post- och telestyrelsen (PTS) har beretts tillfälle att yttra sig över SOU 2015:99, Planering och beslut för hållbar utveckling – Miljöbalkens hushållningsbestämmelser, även kallad riksintresseutredningen.

PTS har enligt 1 § förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen ett samlat ansvar inom postområdet och området för elektronisk kommunikation och ska bl.a. verka för att målen inom politiken för informationssamhället uppnås och ska även, inom ramen för sina uppgifter enligt lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK), verka för att de mål som anges i lagen uppnås. PTS har även enligt 2 § förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden ett ansvar för hantering av riksintressen för elektronisk kommunikation.

PTS har deltagit med en expert i utredningen och stöder behovet enligt utredningsdirektivet om att hushållningsbestämmelserna ses över för att få dessa att bli mer ändamålsenliga och fokusera på de väsentliga skyddsbehoven samt att bättre hänsyn tas till dagens krav och behov.

Hushållningsbestämmelserna är idag allmänt hållna, vilket medfört att både tillämpning och tolkning skiljer sig åt mellan olika involverade myndigheter. PTS anser därför att det är angeläget att bestämmelserna blir mer tydliga och ändamålsenliga i enlighet med utredningens förslag så att de kan tillämpas i den kommunala planeringsprocessen.

Med utgångspunkt från myndighetens ansvarsområde lämnar PTS följande detaljerade synpunkter på ett antal kapitel och förslag i betänkandet.

Post- och telestyrelsen

Postadress:
Box 5398
102 49 StockholmBesöksadress:
Valhallavägen 117A
www.pts.seTelefon: 08-678 55 00
Telefax: 08-678 55 05
pts@pts.se

Kapitel 8 - Områden av riksintresse

PTS vill i anslutning till kapitel 8 förtydliga att områden av riksintresse för anläggningar för elektronisk kommunikation inte ingår i redovisningen av areal för olika områden av riksintressen. Anledningen är att riksintressen för anläggningar för elektronisk kommunikation har en mycket begränsad geografisk utsträckning och PTS därför valde att inte redovisa arealen för dessa i utredningen då vi inte ansett detta som relevant. Riksintressen för anläggningar för elektronisk kommunikation har inte heller vad PTS känner till i något fall utgjort ett hinder för planerad bostadsbebyggelse.

Kapitel 10 – Dagens krav och behov

Kapitel 10 redogör för de nya krav och behov som behöver beaktas i systemet med hushållning av mark och vatten. Bland annat beskrivs den allmänna samhällsutvecklingen med en omflyttning från gles/landsbygd till storstäder. För samhället och speciellt för berörda kommuner innebär detta många utmaningar som då även omfattar den fysiska planeringen och byggandet. PTS vill här belysa den unika möjlighet som elektroniska kommunikationer i form av bredband och mobiltäckning har att förbättra tillgången till samhällsservice på gles/landsbygden och därmed överbygga klyftorna mellan stad och land.

Möjligheten att delta i det digitala samhället bidrar till att skapa goda och likvärdiga förutsättningar att bo och verka i hela landet. På gles/landsbygden kan tillgången till bra bredband kompensera för avsaknaden av tillgång till annan samhällsservice och vara skillnaden mellan att kunna bo kvar eller att flytta. Dessa aspekter är viktiga i PTS arbete med att främja utbyggnaden av bredband.

PTS stödjer och bidrar med vägledning till andra myndigheter som arbetar med bredbandsstöd i frågor som rör öppenhet, priskontroller, marknadsanalys, icke-diskriminering, robusthet samt driftsäkerhet. De myndigheter som främst är berörda och har behov av PTS expertkunskap är Jordbruksverket, Tillväxtverket samt länsstyrelser och andra regionala aktörer. Detta sker fortlöpande och som mest intensivt under landsbygdsprogrammet och det regionala strukturfondsprogrammet 2014–2020. Inom ramen för dessa stödordningar finns möjligheter att söka stöd för bredbandsutbyggnad utanför tätort.

I kapitel 10.3.7 redogörs kort för olika nationella mål av betydelse för den fysiska samhällsplaneringen. Bland annat nämns i utredningen regeringens mål för it-politiken och mål för bredband. PTS vill här informera om att regeringen i december 2016 beslutade om en ny bredbandsstrategi för Sverige ”Sverige helt

uppkopplat 2025 – en bredbandsstrategi (Näringsdepartementet N2016/08008/D).

Kapitel 11- Överväganden och förslag

Områden av väsentligt allmänt intresse

Betänkandet föreslår att en definition införs i 3 kap. MB för områden av väsentligt allmänt intresse. Det motiveras dels genom att skillnaden i effekter blir stor mellan områden av allmänt intresse och områden av riksintresse enligt nuvarande bestämmelser. Vidare är ett mål med hela översynen av hushållningsbestämmelserna enligt utredningsdirektivet att föreslå förändringar så att bestämmelserna fokuserar på väsentliga skyddsbehov men även tar hänsyn till samhällets övriga behov.

PTS ställer sig tveksamt till förslaget enligt betänkandet. Den totala arealen av områden definierade som riksintressen kommer troligen att minska om en ny definition införs för områden av väsentligt allmänt intresse. Detta ligger i linje med huvudinriktningen för utredningen om att minska den totala arealen av riksintressen och att dessa endast ska omfatta de viktigaste nationella intressena, vilket PTS stöder. PTS vill dock uttrycka sin oro för att en ny definition leda till otydligheter och även kräva resurser från myndigheterna som istället kan läggas på att förbättra hanteringen av riksintressen. Nuvarande ordning med riksintressen samt allmänna intressen bör även fortsättningsvis kunna fylla behovet även om skillnaden i effekter ökar mellan områden av allmänt intresse och områden av riksintresse.

Definition av områden av riksintresse samt process för beslut och kriterier för dessa

Nuvarande hushållningsbestämmelserna saknar en enhetlig definition vilket har lett till att berörda myndigheter tagit fram egna definitioner. Dessa har i många fall kommit att ligga på olika detaljeringsnivå samt skilja sig åt, vilket skapat otydligheter och skillnader i hur olika samhällsintressen värderas utifrån användning av mark och vatten.

PTS stöder förslaget att en enhetlig definition av områden av riksintresse införs i 3 kap. MB där det bland annat anges att riksintressen ska ha stor nationell betydelse och att området används för något av de fyra angivna ändamålen. Detta till skillnad från dagens situation då även regionala intressen kan utgöra en grund för riksintressen.

I betänkandet föreslås även att bestämmelser införs i hushållningsbestämmelserna om att regeringen ska besluta om särskilda kriterier för olika typer av områden som kan vara av riksintresse. Regeringen föreslås även ge berörda myndigheter i uppdrag att utifrån definitionerna i 3 kap. MB lämna förslag till kriterierna. Vidare anges i betänkandet att inriktningen ska vara att minska den totala utbredningen av områden av riksintresse jämfört med idag och att istället möjligheten att ange att ett område är av väsentligt allmänt intresse ska övervägas.

PTS instämmer i behovet av att stärka upp processen och bestämmelser kring de kriterier som ska gälla för sektorsmyndigheternas beslut om områden av riksintressen inom respektive ansvarsområde. Dock anser PTS att den i betänkandet föreslagna processen sammantaget är väl omfattande såväl tids- som resursmässigt för alla berörda myndigheter. En striktare tillämpning av hushållningsbestämmelserna utifrån tydligare kriterier baserat på den definitionen som föreslås införs i 3 kap. MB bör gå att åstadkomma med ett enklare förfarande. Respektive sektorsmyndighet skulle t.ex. efter ett samrådsförfarande kunna besluta om kriterier istället för att regeringen ska fatta beslut om dessa. Eventuellt skulle Boverket även kunna få ett uppdrag att samordna sektorsmyndigheternas arbete med att föreslå, samråda och besluta om kriterier för olika typer av områden som kan vara av riksintresse.

Införande av ett riksintresseregister och Boverkets roll

PTS stöder förslagen om att Boverket får ansvar för att upprätta ett nationellt register med information från sektorsmyndigheterna om områden av väsentligt allmänt intresse och områden av riksintresse.

I betänkande anges att områden av riksintresse som av sekretessskäl inte kan redovisas öppet inte ska ingå i det nationella registret. Många av de riksintressen som avser områden för anläggningar för elektronisk kommunikation är av stor betydelse för samhällsviktiga verksamheter samt även för civilförsvaret och uppgifterna som rör anläggningarna är därför sekretessbelagda enligt 15 § offentlighets- och sekretesslagen. PTS vill därför betona vikten av att uppgifter om dessa riksintressen inte är möjliga att redovisa i ett sådant register och att ett sådant undantag från redovisningsplikten är nödvändigt.

Kapitel 12 – förslag till områden av allmänt intresse i 3 kap. MB

I avsnitt 12.11.5 redogörs för bakgrunden till att mark- och vattenområden som är särskilt lämpliga för anläggningar för elektronisk kommunikation även framgent ska omfattas av hushållningsbestämmelserna samt att områden ska kunna vara av såväl väsentligt allmänt intresse som riksintresse enligt 3 kap. MB. PTS stöder detta och vill här även understryka behovet av elektroniska

kommunikationer för att alla i samhället ska kunna ta del av grundläggande samhällsservice och att fullt ut kunna vara delaktiga i det digitala samhället.

I betänkandet nämns under avsnitt 12.11.5 regeringens tidigare bredbandsstrategi. I december 2016 beslutade regeringen om en ny bredbandsstrategi ”Sverige helt uppkopplat 2025 – en bredbandsstrategi (Näringsdepartementet N2016/08008/D). Enligt denna är målen att 95 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s år 2020, att hela Sverige bör ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet senast år 2023 och hela Sverige bör ha tillgång till snabbt bredband år 2025.

PTS främjar utbyggnaden av ett snabbt bredband i Sverige genom information, utbildning och samverkan. Myndigheten riktar sig främst till företrädare inom nationella, regionala och kommunala offentliga organisationer som alla har en viktig roll i arbetet med bredbandsutbyggnaden i Sverige. PTS stödjer och stimulerar dessa organisationer att bidra aktivt till utbyggnad av snabbt bredband, främst i områden där kommersiellt driven utbyggnad inte uppstår.

Tillgång till bredband för hela Sverige är avgörande för att nå målet att Sverige ska bli bäst i världen på att utnyttja digitaliseringens möjligheter samt möjligheten att nå regeringens vision om ett helt uppkopplat Sverige.

Kapitel 14 – konsekvenser

I betänkandet redogörs för konsekvenser för olika aktörer för att genomföra förändringarna i hushållningsbestämmelserna. Bland annat är de ekonomiska konsekvenserna för berörda myndigheter uppskattade. Dessa är baserade på nuvarande antal riksintressen och dess arealer. Om förändringarna resulterar i färre och till ytan mindre områden bör kostnaderna därför bli lägre. PTS bedömer även att de i betänkandet uppskattade kostnaderna för PTS sannolikt är tilltagna i överkant.

Catarina Wretman

Detta yttrande har beslutats av Divisionschef Catarina Wretman. I ärendets slutgiltiga handläggning har även avdelningschef Jonas Wessel, Ulf Johansson (föredragande) samt Håkan Swedenborg deltagit.